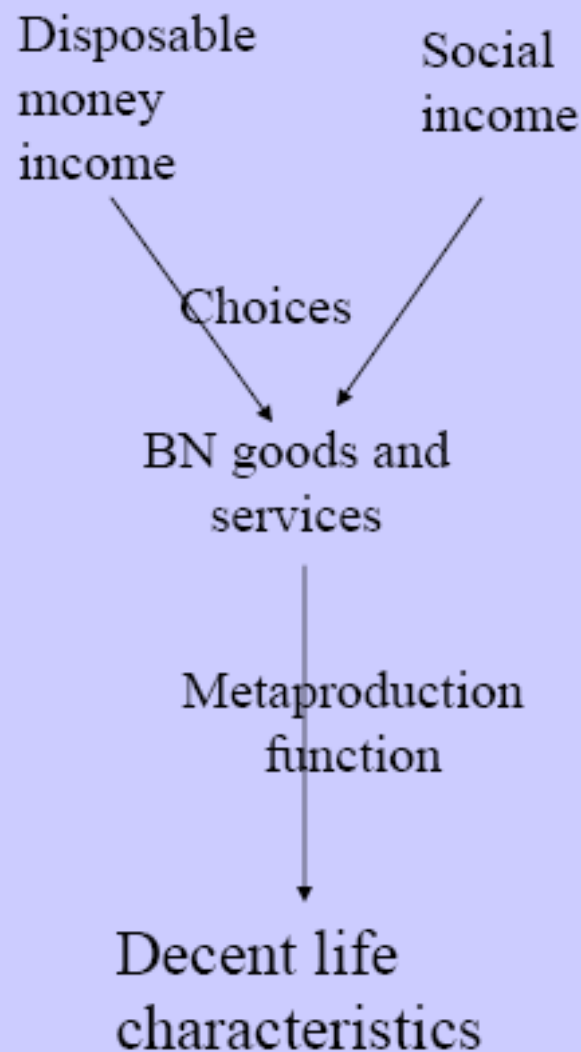

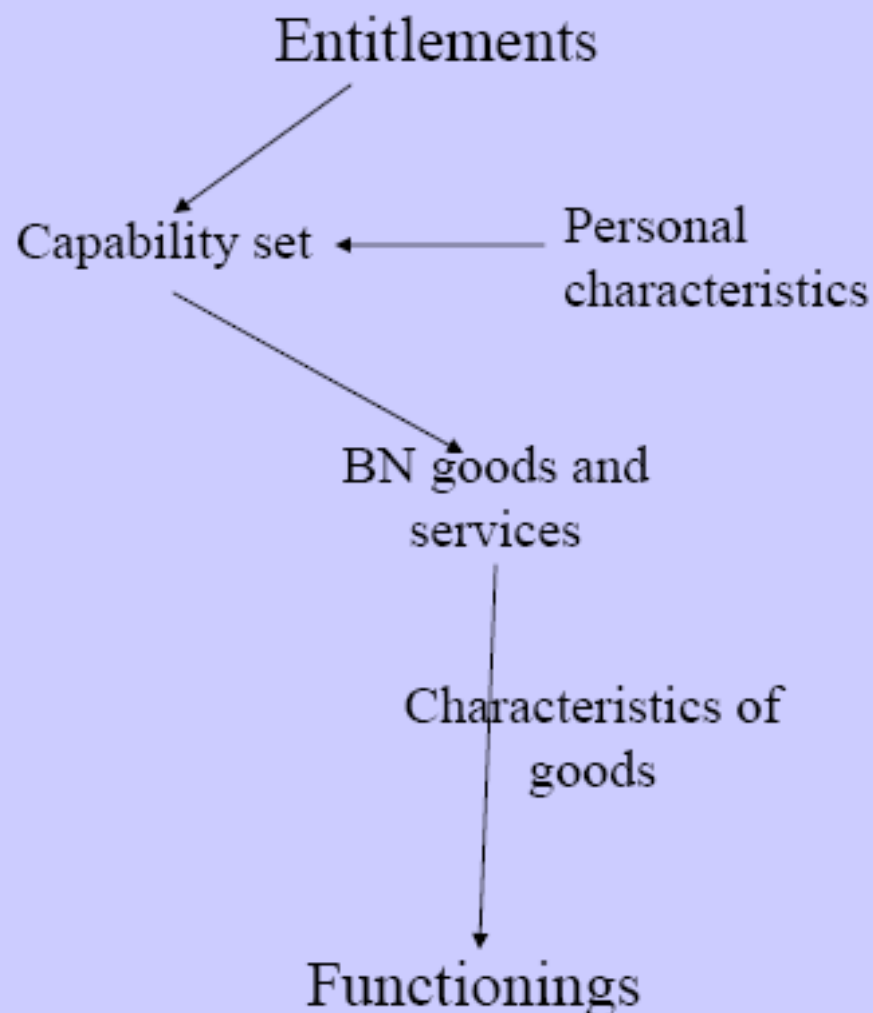
Rights-based approach

Přístupy zaměřené na člověka

BASIC NEEDS

CAPABILITIES

- MOSS, D. (2003): *Vytváření a marketing participativního rozvoje*, in: van Ufford, P.Q.; Giri, A.K. (2003): *A Moral Critique of Development, in Search of Global Responsibilities*. Routledge, London
- COOKE, B.KOTHAR, U. (2004): *Participation: The New Tyranny?* London: Zed Books

- ◉ KUMARAN, V.T.: *Chennai slums: health vulnerability, coping mechanism and adaptation behaviour*, University of Madras, Chennai, přednáška přednesená 10/5/2009.

První lidsko-právní revoluce

“moderní éra lidských práv – osvícení

- ◉ Moderní éra lidských práv začala během osvícení s americkou Deklarací nezávislosti (1776) a franskou Deklarací práv člověka a občana (1789)

Dvě tradice – přirozené právo a sociální kontrakt

[Gready, Ensor, 2005:2].

Lidská práva

- ◉ Moderní éra lidských práv začala během osvícení s americkou Deklarací nezávislosti (1776) a franskou Deklarací práv člověka a občana (1789)
- ◉ [Gready, Ensor, 2005:2].

Lidská práva

- Centrální pozici v diskursu mezinárodního rozvoje
- Přiznání základní spojitosti mezi popření m práv zbídačováním, a zranitelností
- Vzdáváme se bezpodmínečné svobody, výměnnou za výhody společenského života
- Hledání rovnováhy vlastních práv a práv ostatních, mezi právy a odpovědností
- Za těchto podmínek se společnost může rozvíjet a všichni z toho těží a za této situace se můžeme chovat jako morální jednající aktéři
- [Gready, Ensor, 2005:3].

Aktéři prosazující přístup založený na právech

Agentury OSN (UNDP, UNICEF),

Donoři

- UK Department for International Development DFID, Swedish International Development Cooperation Agency SIDA

INGOs (ActionAid, CARE, Oxfam) and local grassroots NGOs, and social movements [Gready, Ensor, 2005:1] .

Sources of law/religions

- Dvě tradice – náboženská; člověk nadán božskou podstatou
- Naturalistická – každý člověk nadán rozumem a schopností argumentovat, proto je nositelem nepopíratelných práv, bez ohledu na to, jaké skupiny je příslušníkem

Declaration of human rights

- ◉ Deklarace - přiorzeno právní tradice
- ◉ Práva jsou potenciálně univerzální ; lidé mají přirozená práva jen na základě toho, že sdílejí 'humanitu' a sdílené charakteristiky, které předcházení utvoření sociální skupiny, politického uspořádání

Přirozeno-právní tradice

- Ale takto pojímaná práva – záležitostí toho, že něčemu věříme (viz kolize s jinými světonázory, Ambedkar)
- Pokud je tato přirozeno-právní teorie sekularizována – zbavena své náboženské legitimizace – otevřeno kritice, že postrádá základy
- [Gready, Ensor, 2005:2].

Přirozená práva

- Konceptualizace práv má velký vliv napříč kulturami protože apeluje na idealismus a aktivistickou agendu lidských práv
- Teze, že jsme si všichni rovni a že máme původní práva – jedná se o morální fikci, avšak o fikci, která je velmi mocná (empowering) a má dalekosáhlý politický vliv
- [Gready, Enson; 2005:3].

Sociální kontrakt

- - racionální
- Vzájemný vztah, výhoda
- Nikoli na základě náboženství nebo sekularizované víře v humkanitu
- Sociální kontrakt – neexistuje božské nebo abrolutní právo vládnout, a proto vláda skrze kontrakt – revoluční myšlenka

- US and French revolutions are truly revolutionary in the sense that they sought a radical transformation of the accepted principles of social organization, rather than a mere seizure of power within the existing order [Evans, 2001:17]. The relationship between the individual and the state was transformed.

- “Natural rights and the social contract remain significant in contemporary human rights discourse and practice. Nature rights are philosophically contested, but undeniably real. They are real in the sense that history is littered with examples, from the suffragettes and the anti-slavery movement to opposition to apartheid and the communist regimes of the former Eastern Europe, of occasions when individual and groups have acted on a powerful moral sense of injustice, believing that they are neither mere pawns nor property. They do so not because states or laws encourage” [Gready, Ensor, 2005:2-3].

Enlightenment

- If the Enlightenment heralded the first human rights revolution, conceptually and ultimately politically,
- the current era of globalization contains and demands a second revolutionary break with the past” [Gready, Ensor, 2005:5]

The second human rights revolution

The second human rights revolution is ongoing, inextricably implicated in the era of globalization. The post-Second World War era – the establishment of the UN, drafting of the Universal Declaration of Human Rights (1948),

- subsequent proliferation of human rights treaty and non-treaty bodies – is better understood both conceptually and politically in evolutionary rather than revolutionary terms, notably in relation to **natural law/rights and the social contract**” [Gready, Ensor, 2005:5].

Duální role občanské společnosti

- 1) advocacy
- 2) poskytování služeb
- Důraz na aliance, koordinaci, komplementaritu, a zároveň advocacy, lobování, a kritika jak na lokální tak na globální úrovni
- [Gready, Ensor, 2005:6].

Konkrétní příklad – The Sphere Project

- Iniciováný - 1997, the **Humanitarian Charter**,
- **Deklarování principů a minimálních standardů** ,
and **Minimum Standards in Disaster Response**,
largely by sector, e.g. health services ” [Gready,
Ensor, 2005:7].
- Sphere – se opírá o lidská práva
- [Gready, Ensor, 2005:7].

Right to assistance

- Sphere – nová práva – právo na důstojnost
- Ti, co jsou zasaženi katastrofou, jsou nositeli práv spíše než objekty charity a benevolence
- [Gready, Ensor, 2005:7].

IDS Working Paper 234

**What is the “rights-based approach” all about?
Perspectives from international development agencies**

Celestine Nyamu-Musembi and Andrea Cornwall

Přístup založený na právech

- Odkud diskurs práv pochází
- Jako jsou jeho historické kořeny
- Jaké jsou rozdíly mezi jednotlivými verzemi a důrazy přístupu práv prosazované jednotlivými mezinárodními rozvojovými aktéry?
- Jaké jsou slabé stránky a jaké z toho plynou důsledky pro rozvojovou praxi a politiku

Empiricky zakotvená studie

- ◉ Analýza tří typů aktérů
- ◉ Multilaterální instituce – kontrast SB, a dvou agentur OSN – UNICEF, a UNDP
- ◉ bilaterální agentury – UK – DFIS – a švédskou SIDA
- ◉ A mezinárodní neziskové organizace – CARE International a ActionAid

Legitimizace přístupu

- Tři dimenze legitimizace přístupu - normativní, pragmatická a etická
- Normativní – práva centrum rozvojové práce
- Silná normativní vize – zapojení etické a morální dimenze
- Dosažením mezinárodní shody ohledně norem, podepřené mezinárodním právem, poskytuje to základ občanům nárokovat jejich státech a donutit je dostát svých závazkům poskytnout přístup občanům k naplnění svých práv
- Kritika - Vize RBA natolik propojena s osvícenstvím, že to podkopává jakýkoli nárok na jeho univerzalitu

BNA kontra RBA

- BNA – zajištění dalších zdrojů pro poskytnutí služeb marginalizovaným skupinám,
- RBA – existující zdroje by měly být sdíleny spravedlivěji
- Pomoci marginalizovaným prosadit svá práva

Orientalism

Edward Said

Post-koloniální studia

- Orientalismus – evaluace a kritika sady 's evaluation and critique of the set of beliefs known as Orientalism forms an important background for postcolonial studies. His work highlights the inaccuracies of a wide variety of assumptions as it questions various paradigms of thought which are accepted on individual, academic, and political levels.

ORIENT

- Orient představuje systém reprezentací, která jsou uvářena politickými silami, které učinily orientalismus předmětem Západního myšlení, vědomí
- Orient existuje a je konstruován ve vztahu k Západu, je to zrcadlový obraz 'druhého', cizího, podřadného a nepřátelského

ORIENTALISM

- **Orientalism** is "a manner of regularized (or Orientalized) writing, vision, and study, dominated by imperatives, perspectives, and ideological biases ostensibly suited to the Orient." It is the image of the 'Orient' expressed as an entire system of thought and scholarship

Orientálec

- **Muž reprezentována skrze toto myšlení**
- Orientálec je popisován jako slabý, avšak podivně nebezpečný, neboť představuje nebezpečí pro Západní ženu
- **The Oriental** is the person represented by such thinking. The man is depicted as feminine, weak, yet strangely dangerous because poses a threat to white, Western women. The woman is both eager to be dominated and strikingly exotic. The Oriental is a single image, a sweeping generalization, a stereotype that crosses countless cultural and national boundaries

LATENT ORIENTALISM

- ◎ **Latent Orientalism** is the unconscious, untouchable certainty about what the Orient is. Its basic content is static and unanimous. The Orient is seen as separate, eccentric, backward, silently different, sensual, and passive. It has a tendency towards despotism and away from progress. It displays feminine penetrability and supine malleability.

MANIFEST ORIENTALISM

- ◉ **Manifest Orientalism** is what is spoken and acted upon. It includes information and changes in knowledge about the Orient as well as policy decisions founded in Orientalist thinking. It is the expression in words and actions of Latent Orientalism.